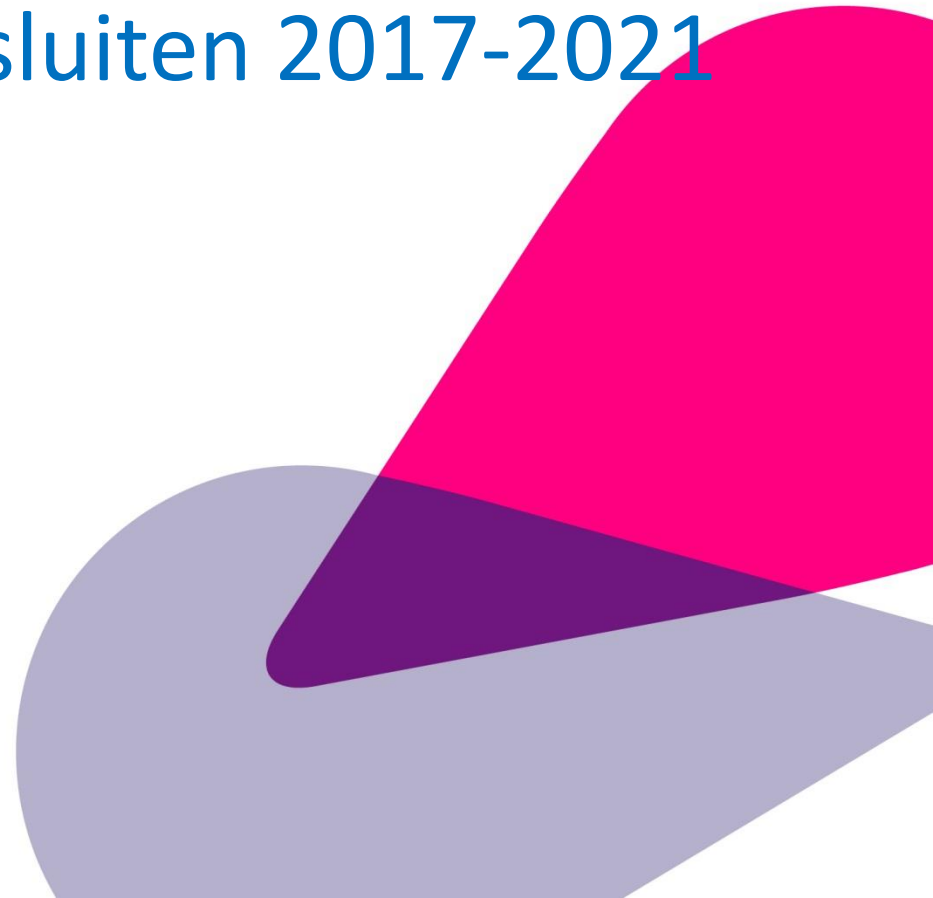

Bijeenkomst Klankbordgroep herstel methodebesluiten 2017-2021

ACM

18 december 2018

Agenda

- Welkom en proces update
- Frontier shift
- *Pauze*
- Inkoopkosten energie en vermogen
- Rondvraag en afsluiting

Frontier shift

AANLEIDING (WAT VOORAF GING)

1. FRONTIER SHIFT

- **Reguleringsparameter**
 - verwachte productiviteitsontwikkeling bij de landelijke netbeheerders gedurende de reguleringsperiode 2017-2021.
- **Berekeningswijze**
 - gerealiseerde productiviteitsverbetering in geselecteerde Nederlandse sectoren
 - Empirisch onderzoek – ongewogen gemiddelde
 - gerealiseerde productiviteitsverbetering bij buitenlandse TSO's
 - Beschikbare en bruikbare studies - gemiddelde
 - Nederlandse sectoren $\frac{3}{4}$ - $\frac{1}{4}$ buitenlandse TSO's

2. NEDERLANDSE SECTOREN

Sectoren	TFP groei - totale factorproductiviteit (delta inflatie)	-/- OPI groei - outputprijzen index
Telecommunications	2,2% (2,2%)	4,5%
IT	0,3% (0,1%)	0,4%
Professional services	-0,7% (0,2%)	-0,5%
Construction	-0,4% (-0,2%)	-0,6%
Financial and insurance	0,3% (0,3%)	0,6%
Transportation and storage	0,8% (-0,3%)	0,5%
Other manufacturing	0,6% (0,2%)	0,8%
Electricity, gas and water	0,1% (-1,5%)	-1,4%

Uitspraak CBb

- Frontier shift nagenoeg geheel toe te schrijven aan productiviteitsstijging in **telecomsector**
 - *zonder nadere onderbouwing niet aannemelijk dat deze sector voor energienetwerken van dusdanig belang is dat dit de hoge frontier shift rechtvaardigt.*
- Een zekere mate van **subjectiviteit** is onvermijdelijk bij de vaststelling van parameters.
 - *Het had in de rede gelegen om in plaats van om die reden van elke genuanceerde weging af te zien, een beredeneerde keuze te maken.*

3. BUITENLANDSE TSO'S

Gas		
Jamasb, Pollitt, Triebs (2008)	USA gas transmission and pipeline industry	0,8%
Economic Insights (2011)	NZ gas transmission operator	0,5%

Elektriciteit		
Sumicsid (2009)	EU TSO operators	2,35%
Sumicsid (2010)	Norway regional TSO's	2,10%
Sumicsid (2010)	US transmission operators	2,41%
Frontier, Sumicsid, Consentec (2013)	EU TSO operators	-1,0%

Uitspraak CBb

- Buitenlandse onderzoeken elektriciteit geven **zodanig andere uitkomst** dan empirische studie naar de Nederlandse sectoren
 - *zonder nadere toelichting op dit verschil, ACM er niet van had mogen uitgaan dat deze eenzelfde effect meten*
 - *uitkomst van de onderzoeken erop wijzen dat de onderzochte buitenlandse bedrijven voor een belangrijk deel andere activiteiten ontplooien.*

4. HERSTEL METHODEBESLUITEN

- **Niet** motiveren dat het belang van telecom wel degelijk 1/8e aandeel rechtvaardigt
- **Wel** berekening op basis van een gewogen gemiddelde van sectoren
 - onderzoek naar wegingsfactoren
 - kostenallocatie bij GTS en bij TenneT
- **Geen** aanvullend onderzoek buitenlandse studies naar vergelijkbaarheid met TenneT
 - opnieuw evalueren in licht van uitkomsten weging

WEGINGSFACTOREN (ONDERZOEK ECORYS)

5. HOOFDMETHODIEK

- Weging gebaseerd op afhankelijkheid van netbeheerdersactiviteiten van andere sectoren
- Data: **GTS en TenneT benchmark TCB18**
 - Indeling op netbeheerdersactiviteiten
 - Binnen activiteiten verdere uitsplitsing van kosten
- Berekenstappen
 1. Koppelen TSO kosten aan 8 sectoren
 2. Wegen van sectoren naar gewicht in kosten
 3. Onderscheid operationele kosten en kapitaal
 4. Conform verhouding kostenbasis regulering

Uitkomsten hoofdmethodiek

Sectoren	Weging voor Frontier shift - TenneT	Weging voor Frontier shift - GTS	Weging voor Frontier shift – TSOs (gemiddelde TenneT en GTS)
Telecommunications	5%	4%	5%
IT and other information services	7%	4%	6%
Professional, scientific, technical, administrative and support service activities	7%	7%	7%
Construction	22%	26%	24%
Financial and insurance activities	2%	2%	2%
Transportation and storage	10%	16%	13%
Other manufacturing; repair and installation of machinery and equipment	22%	26%	24%
Electricity, gas and water supply	25%	14%	20%

Toelichting

- Sector **telecommunicatie** (hoge productiviteitsstijging) niet als relevant aangemerkt voor netwerkinvesteringen, met uitzondering van control centers.
- Sector **elektriciteit, gas en water** (productiviteitsdaling) als enige sector toegerekend aan uitgaven voor inkoop E&V.
- Sector **bouw** (productiviteitsdaling) is als relevant aangemerkt voor alle netwerkinvesteringen en uitgaven aan personeel voor transport en onderhoud.

6. CROSS-CHECK

- Weging gebaseerd op vergelijkbaarheid van netbeheerder met andere sectoren
 - a) Kapitaal
 - b) Arbeid
 - c) Materialen en diensten
- Op sector niveau uitgevoerd voor **elektriciteit, gas en water**
 - Proxy voor TSO (maakt klein deel uit van sector)
 - Dataset: EU KLEMS (a en b), CBS (c)
 - Geen data van GTS en TenneT beschikbaar

Uitkomsten cross-check

Sectoren	Cross-check Kapitaal	Cross-check Arbeid	Cross-check Input	Gemiddelde
Telecommunications	15%	7%	11%	11%
IT and other information services	10%	7%	9%	9%
Professional, scientific, technical, administrative and support service activities	6%	24%	10%	14%
Construction	16%	9%	11%	12%
Financial and insurance activities	8%	14%	8%	10%
Transportation and storage	13%	11%	11%	12%
Other manufacturing; repair and installaton of machinery and equipment	10%	12%	10%	10%
Electricity, gas and water supply	21%	17%	30%	23%

7. FRONTIER SHIFT

- **Hoofdmethodiek**

- TenneT

- TFP (totale factorproductiviteit) + Δ inflatie = 0,0%
 - OPI (outputprijzen index) = 0,0%

- GTS

- TFP (totale factorproductiviteit) + Δ inflatie = 0,1%
 - OPI (outputprijzen index) = 0,1%

- **Cross check**

- TenneT en GTS

- TFP (totale factorproductiviteit) + Δ inflatie = 0,3%
 - OPI (outputprijzen index) = 0,3%

Voor herstelbesluit

- **TenneT**

- Weging Nederlandse sectoren geeft 0,0%
- Buitenlandse TSO studies vallen definitief af
- Frontier shift vaststellen op 0,0%

- **GTS**

- Weging Nederlandse sectoren geeft 0,1%
- Buitenlandse TSO studies staan op 0,7 %
- Frontier shift vaststellen op 0,3%
 - Cross-check op sectorniveau geeft zelfde percentage

Vragen en discussie

Pauze

Inkoopkosten E&V TenneT

E&V - Waar gaat het over? (1)

- ACM neemt in het methodebesluit op of zij voornemens is bepaalde gegevens op grond van artikel 41c, tweede lid, onderdeel c, van de E-wet na te calculeren.
- ACM hanteert drie cumulatieve criteria voor deze beslissing (ook wel het 'nacalculatiekader').
 - de gegevens zijn bij het nemen van het methodebesluit slecht te schatten;
 - er bestaat een grote kans op een substantieel financieel effect van een slechte schatting dat niet door de netbeheerder te beheersen is; en
 - de netbeheerder krijgt niet reeds op een andere wijze een compensatie voor het risico.

E&V - Waar gaat het over? (2)

- ACM heeft in MB 2017-2021 aangegeven dat zij niet langer voornemens is om de inkoopkosten energie en vermogen van TenneT na te calculeren.
- Reden: onvoldoende aanleiding om te veronderstellen dat aan het tweede criterium is voldaan; aan het derde criterium is daarom niet meer getoetst
- TenneT heeft beroep aangetekend tegen deze beslissing.
- Het CBb heeft geconcludeerd dat de ACM niet draagkrachtig heeft gemotiveerd dat niet aan het tweede criterium is voldaan.

E&V – Onderzoeken t.b.v. herstel

- ACM heeft onderzoek laten doen ten behoeve van een beter onderbouwde toets aan het nacalculatiekader:
 - DNV GL heeft de aard, omvang, bepalende factoren en verwachte toekomstige ontwikkelingen van de inkoopkosten energie en vermogen van TenneT onderzocht; en
 - Brattle heeft onderzocht of de WACC aan TenneT een vergoeding geeft voor de risico's door het niet meer nacalculeren van de kosten van inkoop E&V
- Het Brattle-rapport is afgerond en u toegestuurd
- Het DNV GL-rapport is op hoofdlijnen gereed, maar bevat nog onvolkomenheden. DNV GL werkt hier nu nog aan, en het zal medio januari gepubliceerd/toegestuurd worden.

E&V – Tweede criterium

- Het tweede criterium luidt: er bestaat een grote kans op een substantieel financieel effect van een slechte schatting dat niet door de netbeheerder te beheersen is.
- DNV GL heeft aanvullend onderzoek gedaan met het oog op een nadere onderbouwing van het tweede criterium.
- Onderzoek geeft mooi overzicht van de verschillende ‘producten’ die onder de inkoopkosten energie en vermogen vallen, maar ACM ziet op basis van het onderzoek geen aanknopingspunten om een nadere motivering te geven.
- ACM legt zich hier neer bij het oordeel van het CBb dat aan het tweede criterium is voldaan.

E&V – Derde criterium (1)

- Het derde criterium luidt: de netbeheerder ontvangt niet op een andere wijze een vergoeding voor het risico.
- Brattle heeft onderzocht of de WACC aan TenneT een vergoeding geeft voor de risico's door het niet meer nacalculeren van de kosten van inkoop E&V.

E&V – Derde criterium (2)

Conclusies Brattle:

- Het extra risico door het niet meer nacalculeren van de kosten inkoop E&V heeft geen invloed op de vermogenskosten van TenneT.
- Eigen vermogen: het is niet-systematisch risico, aandeelhouders kunnen dit wegdiversificeren, dus is geen vergoeding nodig
- Vreemd vermogen: niet volledig diversificeerbaar, dus kredietrisico kan toenemen, maar uit analyse van Brattle blijkt dat hier geen sprake van is, dus geen extra vergoeding nodig

E&V – Derde criterium (3)

Beoordeling ACM:

- De WACC geeft een adequate vergoeding aan TenneT voor het risico van de inkoopkosten E&V, ook als er niet meer nagecalculeerd wordt.
- ACM is van mening dat dit ertoe zou moeten leiden dat de inkoopkosten E&V niet nagecalculeerd worden.
- Maar ACM concludeert dat deze conclusie niet past binnen de huidige formulering van het derde criterium en daarom juridisch niet haalbaar is.

E&V – Conclusie

- ACM zal wel nacalculeren
- En daarbij terugvallen op de bonus/malus methodiek, zoals opgenomen in het methodebesluit 2014-2016:
 - In beginsel wordt per product 75% van het verschil tussen schatting en realisatie nagecalculeerd;
 - Als de realisatie voor een product meer dan 20% afwijkt van de schatting, dan wordt het risico voor TenneT beperkt tot 5% van de schatting
- Bonus/malus methodiek ook van toepassing op verschil tussen geschatte en gerealiseerde kosten voor netverliezen van het net op zee.

Einde

Dank voor uw deelname